

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

*Prezes SN Tadeusz Ereciński*

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 stycznia 2008 r., skargi R. K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 26 lipca 2007 r., sygn. akt XIV GUz (...), wydanego w sprawie w postępowaniu upadłościowym dłużnika „C.(...)” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., obejmującej likwidację jego majątku przy udziale wierzyciela R. K.,

**odrzuca skargę.**

### Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2007 r. Sąd Rejonowy odrzucił zażalenie wierzyciela R. K. w zakresie, w jakim kierowało się ono przeciwko odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu oraz oddalił zażalenie w zakresie, w jakim kierowało się ono przeciwko odrzuceniu sprzeciwu co do uznania wierzytelności.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wierzyciel R. K. zarzucił naruszenie art. 256 ust. 1, art. 261, art. 257 ust. 1 art. 252 ust. 1 w związku z art. 347 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 lipca 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535) oraz art. 229 tej ustawy w związku z art. 168 k.p.c. i wniósł o stwierdzenie niezgodności z prawem tego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać – obok oznaczenia orzeczenia, od którego została wniesiona, przytoczenia jej podstaw oraz ich uzasadnienia, wniosku o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem i wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne – także uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Każde z wymagań przewidzianych w art. 424<sup>5</sup> § 1 k.p.c. ma charakter samoistny, co oznacza, że powinno być spełnione samodzielnie, niezależnie od innych. Ponieważ wymagania te mają zarazem charakter konstrukcyjny, skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest brakiem nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine*.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody przewidziane w art. 424<sup>5</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przedstawienia wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem. *A contrario* z art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c. wynika bowiem, że skarga nie jest dopuszczalna, jeżeli szkoda nie została wyrządzona albo nie została wyrządzona przez wydanie zaskarżonego orzeczenia.

Skarżący oświadczył wprawdzie w wyodrębnionym wywodzie, że zaskarżone orzeczenie spowodowało szkodę i określił jej wysokość, jednakże stwierdzenie to oparł na prognozie, że nie uzyska on zaspokojenia w przyszłym podziale funduszków masy upadłości w związku z niewystarczającą dla zaspokojenia wierzytelności zaliczanych do trzeciej kategorii wartością majątku możliwego do uzyskania w drodze likwidacji. Odwołanie się do szkody hipotetycznej, choćby nawet prawdopodobnej, nie czyni natomiast zadość wymaganiu określonym w art. 424<sup>1</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Obowiązek wynikający z tego przepisu nie dotyczy bowiem prawdopodobieństwa powstania szkody w przyszłości, lecz uprawdopodobnienia, że szkoda została wyrządzona, co w razie uwzględnienia skargi mogłoby stanowić podstawę do żądania jej naprawienia od Skarbu Państwa (por. postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006, nr 6, poz. 110; postanowienie SN z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 141; postanowienie SN z dnia 15 lutego 2006 r., IV CNP 7/05, niepublikowane; postanowienie SN z dnia 22 września 2006 r., II CNP 60/06, niepublikowane; postanowienie SN z dnia 14 sierpnia 2007 r., II CNP 112/07,

niepublikowane). Brak uprawdopodobnienia, że szkoda została skarżącemu wyrządzona, jest tym bardziej istotny, skoro skarżący uważa, że jego wierzytelność powstała już po ogłoszeniu upadłości, a w związku z tym nie mógł on dokonać jej zgłoszenia w wyznaczonym terminie. Co do zasady, wierzytelności takie podlegają bowiem w postępowaniu upadłościowym zaspokojeniu w szczególnym trybie, poza podziałem funduszków masy upadłości.

Wywód przeprowadzony przez skarżącego nie obejmuje także uprawdopodobnienia związku przyczynowego pomiędzy wydaniem zaskarżonego orzeczenia a twierdzoną szkodą. Źródeł ewentualnej szkody skarżący poszukuje bowiem nie tyle w fakcie wydania zaskarżonego orzeczenia lecz uwzględnienia na liście wierzytelności wysokich i nieistniejących jego zdaniem wierzytelności innych wierzycieli, czego – wskutek odrzucenia sprzeciwu – nie mógł on skutecznie kwestionować. Skarżący zakłada zatem, że gdyby sąd uznał sprzeciw za dopuszczalny, to zostałby on uwzględniony, a w konsekwencji skarżący zostałby zaspokojony w postępowaniu podziałowym.

Sąd Najwyższy kilkakrotnie wyjaśniał, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia skierowana przeciwko orzeczeniu odrzucającemu środek zaskarżenia, co należy odnieść także do orzeczenia oddalającego zażalenie na postanowienie odrzucające środek zaskarżenia, jest dopuszczalna pod warunkiem uprawdopodobnienia, że szkoda jest wynikiem wydania tego właśnie orzeczenia, *verba legis* – jeżeli szkoda powstała przez jego wydanie (art. 424 § 1 pkt 4 k.p.c.). Szkoda wywołana uchybieniem, podniesionym w środku zaskarżenia, który został następnie uznany za niedopuszczalny, nie pozostaje w związku przyczynowym z orzeczeniem sądu odrzucającym ten środek zaskarżenia lub oddalającym zażalenie na postanowienie o odrzuceniu tego środka. Sąd Najwyższy nie ocenia, jakie orzeczenie wydałby sąd powszechny, gdyby uznał środek zaskarżenia za dopuszczalny (por. postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 18/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 139; postanowienie SN z dnia 4 lipca 2006 r., V CNP 86/06, OSNC 2007, nr 3, poz. 47; postanowienie SN z dnia 5 grudnia 2006 r., II CNP 92/06, niepublikowane; postanowienie SN z dnia 17 maja 2007 r., II CNP 56/07, niepublikowane; postanowienie SN z dnia 27 kwietnia 2007 r., I CNP 20/07, niepublikowane; postanowienie SN z dnia 28 września 2007 r., II CNP 134/07, niepublikowane). Stwierdzenie to odnosi się również do sytuacji, w której sprzeciw co do uznania wierzytelności został odrzucony, a

Sąd Najwyższy miałby – w ramach badania związku przyczynowego – oceniać, jakie orzeczenie zapadłoby w wyniku jego rozpoznania.

Skarga nie spełnia także warunku określonego w art. 424 § 1 pkt 5 k.p.c. Skarżący odniósł się wprawdzie do tego przepisu, jednakże wywodu, że: „wzruszenie zaskarżonego postanowienia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż stosownie do art. 424<sup>1</sup> § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie (...)” oraz stwierdzenia, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje skarga kasacyjna ani inny środek zaskarżenia, nie można uznać za zadośćuczynienie wyrażonemu w nim wymaganiu (por. postanowienie SN z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 5/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 17; postanowienie SN z dnia 7 października 2005 r., V CNP 12/05, niepublikowane; postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140; postanowienie SN z dnia 23 sierpnia 2007 r., IV CNP 109/07, niepublikowane).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.